

A Kúria
Jogegységi Panasz Tanácsának
v é g z é s

e

Az ügy száma: Jpe.II.60.016/2021/12. szám

A felperes: a felperes neve
(a felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Csitos Eszter ügyvéd
(a felperesi képviselő címe)

Az alperes: az alperes neve
(az alperes címe)

Az alperes képviselője: Nagy és Kiss Ügyvédi Iroda,
ügyintéző: Dr. Nagy Szilárd ügyvéd
(az alperesi képviselő címe)

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A jogegységi panaszt benyújtó fél: az alperes

A jogegységi panasszal támadott határozat száma:
Gfv.VII.30.256/2020/9. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria a jogegységi panasz eljárást megszünteti.

A végzés ellen nincs helye jogorvoslatnak.

Indokolás

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes kölcsön igényléséhez kapcsolódóan 2008. március 25-én aláírta az alperes által rendelkezésére bocsátott „Nyilatkozat deviza alapú hitelekhez” (a továbbiakban: kockázatfeltárási nyilatkozat) megnevezésű okiratot. Az okirat aláírásával tudomásul vette, hogy a kölcsönt forintban igényli, annak folyósítása is forintban történik, de azt az alperes svájci frankban tartja nyilván és a visszafizetésre is svájci frankban lesz köteles. Rögzítették egyebek mellett, hogy az adott deviza árfolyama, időről-időre, előre nem látható mértékben változhat és az árfolyamkockázatot a felperes köteles viselni. A felperes 2008. április 30-án – CHF alapú – lakáscélú kölcsönszerződést kötött az alperessel, amelyben szintén rögzítették, hogy a felperes az árfolyamváltozásból eredő kockázatokat megértette, viseli azokat és a kölcsönt ennek ismeretében igényli. A kölcsönt az alperes szerződés szerűen folyósította.

[2] A felperes keresetében elsődlegesen annak a megállapítását kérte, hogy a kölcsönszerződés nem jött létre. Másodlagosan a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 213. § (1) bekezdés e) pontja alapján kérte a szerződés érvénytelenségének a megállapítását és az eredeti állapot helyreállítását, vagy másodlagosan a szerződés határozathozatalig történő hatályossá nyilvánítását. Harmadlagosan a szerződés egyes pontjai érvénytelenségének a megállapítását kérte és arra hivatkozott, hogy az alperes nem tájékoztatta megfelelően az árfolyamváltozás kockázatáról, ezért a szerződésnek az árfolyamváltozás kockázatát reá hárító feltételei tisztességtelenek és ez okból semmisek.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével a másodlagos kereseti kérelem alapján megállapította a szerződés érvénytelenségét és a szerződést – a havi törlesztőrészletek meghatározásával – érvényessé nyilvánította. Az indokolásában kifejtette, hogy a szerződés létrejött, de érvénytelen és kitért arra is, hogy a kockázatfeltárási nyilatkozatot megfelelőnek találta. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezését nem érintve, a fellebbezett rendelkezéseit helyben hagyta. Indokolása szerint nem volt támadott a kölcsönszerződés érvénytelenségét megállapító rendelkezés, az érvénytelenség jogkövetkezményét pedig helyesen vont le az elsőfokú bíróság. A 2/2014. PJE határozatra is

tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat megfelelő volt, abból a felperes nem gondolhatta alappal, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

[4] A felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria – végzésével – a jogerős ítéletet az elsőfokú ítélet felülvizsgálati kérelemmel érintett rendelkezésére kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az érvénytelenség jogkövetkezményének levonása tekintetében új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az indokolás szerint a határozatnak a kölcsönszerzés érvénytelenségét megállapító rendelkezése jogerőre emelkedett. Az érvénytelenség jogkövetkezményére és az elszámolás módjára azonban kihat az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás tisztességtelensége, így meghagyta az elsőfokú bíróságnak, hogy az új eljárásban arra legyen tekintettel, hogy az indokolásban kifejtettek alapján ez a tájékoztatás tisztességtelen volt.

A jogegységi panasz és az ellenérdekű fél nyilatkozata

[5] Az alperes a jogegységi panaszát a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/B. § (2) bekezdésében foglaltakra alapította, mert álláspontja szerint a Kúria úgy tért el két korábban közzétett (a Pfv.I.20.185/2018/7. és a Pfv.I.21.868/2018/10.) határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbbfokú bíróságok határozatában nem került sor. A két hivatkozott határozatban a Kúria állásfoglalása szerint az alperes által alkalmazott – a perbelivel szövegszerűen egyező – kockázatfeltáró nyilatkozat a 2/2014. PJE határozatnak megfelelően tisztességes. A perbeli esetben ehhez képest a Kúria, a tisztességesség mércéjét felemelve, eltért a korábbi közzétett határozataitól és a 2/2014. PJE határozatban foglaltaktól akkor, amikor a tisztességtelenséget állapította meg.

[6] A felperes a jogegységi panasz elutasítását kérte, álláspontja szerint az ellentét az Európai Unió Bíróságának joggyakorlatában megfogalmazott elvekkel, a Kúria támadott határozata pedig nem jogkérdésben tért el a korábbi döntésektől.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

[7] A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata nem ügydöntő határozat, de abban a Kúria állást foglalt a kockázatfeltáró nyilatkozat tisztességtelenségéről és erre figyelemmel utasította az elsőfokú bíróságot a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményének a levonására. Nem volt ezért akadálya a hatályon kívül helyező végzéssel szemben jogegységi panasz előterjesztésének. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa megállapította, hogy a

jogegységi panasz indítvány tartalmazta a Bszi. 41/C. § (3) bekezdésében foglalt tartalmi követelményeket és az megfelelt a beadványokra vonatkozó általános szabályoknak. A felperes jogkérdésben való eltérésre hivatkozott, panaszát a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésére alapította és hivatkozott a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatokra is. A Bszi. 41/C. § (6) bekezdése szerinti visszautasítási ok sem merült fel, így a tanács a jogegységi panaszt érdemi elbírálásra alkalmasnak találta.

[8] Az alperes azonban a Kúria más, ilyen tartalmú határozataival szemben is terjesztett elő –azonos tartalommal – jogegységi panaszt. A Kúria Gfv.VII.30.315/2020/5. számú ítéletével szembeni jogegységi panaszban az ebben az ügyben előadott érvelésével egyezően arra hivatkozott, hogy a Kúria a Pfv.I.20.185/2018 és a Pfv.I.21.868/2018 számú eljárásokban vizsgálta a tárgyidőszakban alkalmazott, azonos szövegű árfolyamkockázati tájékoztatását és azt nem találta tisztességtelennek, ezért a Kúria támadott határozata a korábbi kúriai határozatoktól eltér.

[9] Az alperesnek ezt a jogegységi panaszát a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa már elbírálta és a Jpe.I.60.015/2021/15. számú, 2021. november 22-én kelt jogegységi hatályú határozatában megállapította, hogy a Gfv.VII.30.315/2020/5. számú ítélet jogkérdésben eltér a Pfv.I.20.185/2018/7. számú, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozattól. Az eltérés indokolt volt, ezért a Kúria a Gfv.VII.30.315/2020/5. számú ítéletét hatályában fenntartotta, azzal, hogy a Kúria bármely határozatának ezzel ellentétes jogértelmezése kötelező erejűként már nem hivatkozható.

[10] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa tehát a jogegységi panasz alapjául szolgáló jogkérdésben való eltérésről már határozott és határozatát fenntartva, azt ebben az ügyben is irányadónak tekinti. Megállapítható annak alapján, hogy a Gfv.VII.30.256/2020/9. számú határozat jogkérdésben szintén eltér ugyan az alperes által hivatkozott Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatoktól, de az eltérés indokolt volt, a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat szerint pedig ezek a határozatok és a Kúria bármely határozatának a kifejtettekkel ellentétes értelmezése, kötelező erejűként a továbbiakban már nem hivatkozható.

[11] Az eljárás eredménye a támadott kúriai határozatot nem érinti, annak hatályon kívül helyezéséről nem kellett határozni. A Jogegységi Panasz Tanács ezért a Bszi. 41/C. § (10) bekezdés e) pontja alapján az eljárást hivatalból megszüntette, mert a panasz előterjesztése – tekintettel arra, hogy a Jogegységi Panasz Tanács ugyanazt a jogkérdést, illetve jogkérdéstől való eltérést más eljárásban már elbírálta – okafogyottá vált.

A jogegységi panasz határozat elvi tartalma

A jogegységi panasz eljárás megszüntetésének van helye, ha a Jogegységi Panasz Tanács, ugyanarról a jogkérdésben való eltérésről, amelyen a panasz alapul, időközben már határozott.

A jogegységi panasz határozat alapjául szolgáló jogszabályok

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 41/C. § (10) bekezdés e) pont

Záró rész

[12] A Jogegységi Panasz Tanács nem bírálta el érdemben a jogegységi panaszt, ezért az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja értelmében illetékmentes, és az alperes az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján a jogegységi panasz eljárásban megfizetett 582.500 forint illeték visszatérítését kérheti.

[13] A végzés ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2022. január 24.

Dr. Varga Zs. András a tanács elnöke s.k., Dr. Puskás Péter s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró, Dr. Orosz Árpád s.k. bíró, Dr. Patyi András s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró,